

Matrah Arttırının 'KOD'u Çözülecek

HÜRSES

Son dönemde şifrelerle, kodlarla pekhaşır neşiriz. Ama başlıktaki kod, sınavlarda uygulanan ve çözümü basit kodlarabenzemiyor.

Bu kodu çözmek oldukça zor'

Maliye Bakanlığı, sahte veyamuhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenleme ve kullanma fiili ile doğrudanveya dolaylı olarak ilişkisi bulunan mükelleflerin yer aldığı bir listehazırlıyor. 'Kod Listesi' de denilenbu listedeki mükelleflerin KDV iade talepleri 'Özel Esaslar'a tâbi oluyor[1].

Bu şekilde, çoğunlukla haklarında somut tespit dahi yapılmadan, mükellefleri fişlemenin hukuka aykırı olduğu; başta Prof. Dr. Şükrü KIZILLOT olmak üzere[2] konuyla ilgili yazarlar tarafından ve tarafımızdan[3] defalarca yazıldı. Davalar açıldı, mükellef lehine kararlar çıktı.

Sonunda Maliye, 'Kod Uygulaması'ndan vazgeçildiğini açıkladı. Ancak yerine geliştiren 'KDV İadesi Risk Analizi Projesi' aşağı yukarı aynı esaslara ve hatta aynı veritabanına dayandığı için öncekinden çok farklı bir durumun olmadığı söylenebilir.

'Özel'den Genel'e Geçiş

Sözünü ettiğimiz Kod Uygulaması veya Risk Analizi Projesi, 84 Seri No'lu KDV Genel Tebliği'nde yer alan 'Özel Esaslar' başlıklı açıklamalaradayanıyor. Bir şekilde Maliye'nin kara listesine girerek, özel esaslara tâbitutulan mükelleflerin ticari hayatında sıkıntılı günler başlıyor. KDV iade talepleri kabul edilmiyor. Daha önce iş yaptığı firmalar alışverişini kesiyor, ticari itibarları zedeleniyor.

İşte bu durumdaki mükellefler için güzel bir fırsat doğdu (115 Seri No'lu KDV Genel Tebliği)[4].

Tebliğ'e göre, özel esaslara tâbiiken genel esaslara geçebilecek mükellefler şunlar:

- Sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge (SMİYB) kullanma,
- Beyanname vermeme,
- Adresinde bulunmama,
- Defter ve belge ibraz etmemenedenleriyle haklarında olumsuz tespitleri bulunanlar ile kendileri hakkında olumsuz tespit bulunmamakla birlikte doğrudan mal veya hizmet temin ettikleri mükellefler ya da bu safhadan bir önceki safhadaki mükellefler hakkında olumsuz rapor veya tespit bulunanlar.

Söz konusu mükelleflerin özele esaslara tâbi olmaktan çıkabilmeleri için; 2006, 2007, 2008 ve 2009 takvim yıllarında faaliyette buldukları dönemlerin tamamına ilişkin olarak, 6111 sayılı Torba Kanun'un 7 ve 9. maddeleri kapsamında KDV artırımında bulunmaları gerekiyor.

Bu mükelleflerin özel esaslardan genel esaslara geçişinin gerçekleşmesi için; artırım tutarlarının tamamının

ödenmesi ya da teminat gösterilmesi[5] şartı bulunuyor.

'KOD'uÇözölemeyenler

Matrah artırıp ödeme yapsa da özelesaslardan çıkması mümkün olmayan mükellefler de var.

Haklarında;

- SMİYB düzenlediğine ilişkin rapor bulunan,

- SMİYB kullandığına ilişkin rapor bulunan,

- SMİYB düzenlediğine ilişkin olumsuztespit bulunan[6],

- İşletme kapasitesi ile iş hacmi arasında açık nispetsizlik tespit edilen mükellefler, Tebliğ ile getirilen bu imkandan yararlanamayacak.

Sonbir hatırlatma: Tebliğ ile getirilen imkan; koda alınması, bir başka deyişleözel esaslara geçirilmesi Aralık/2009 ve öncesinde gerçekleşmiş mükellefleriçin geçerli. 2010 ve 2011 yılları için matrah artırımını yapılamadığı gibi özelesaslardan genel esaslara geçiş imkanı da bulunmuyor.

[1]'Kod Uygulaması' hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Şükrü KIZILOT-ZuhalKIZILOT, Vergi, Ticaret, ve Ceza HukukuYönünden Kaçakçılık Suçları ve Naylon Fatura İhtilafları,, YaklaşımYayıncılık, 4. Baskı, Ankara, 2011, s. 328-349.[2]Şükrü KIZILOT, 'Kara Listeye (Kod'a)Girmek ve Çıkmak', Hürriyet, 29.10.2009; "Kod'a Girmek Bir DertÇıkmak İki Dert", Hürriyet, 04.11.2009; 'Bu da Başka Bir Grip Dalgası', Hürriyet, 11.11.2009; 'Kod komedisi', Hürriyet, 25.11.2009.[3]Y. Burak ASLANPINAR, 'Kod Uygulaması Hukuka Aykırıdır', Hürses, 04.12.2009; 'Kod Uygulamasının Hukuka Aykırılığı ve DavaEdilebilirliği', Yaklaşım, S: 205,Ocak 2010, s. 302-306.[4]22.04.2011 tarihli ve 27913 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.[5]Teminatın ne şekilde gösterilmesi gerektiği, 1 Seri No'lu Bazı AlacaklarınYeniden Yapılandırılması Hakkında 6111 Sayılı Kanun Genel Tebliği'nin 'X/6' başlıknumaralı bölümünde açıklanmıştır.[6]SMİYB kullandığına ilişkin,haklarında rapor değil yalnızca olumsuztespit bulunan mükelleflerin, şartları yerine getirerek genel esaslarageçmesi mümkündür.